

Orde do 26 de maio de 2023 pola que se desenvolve o Decreto 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia e se regula a avaliación nesa etapa educativa

Última versión

O contido da presente orde aplicarase a partir do curso escolar 2023/24.

A Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, modificada pola Lei orgánica 3/2020, do 29 de decembro, creou unha nova estrutura curricular e afectou, entre outros, varios aspectos da educación secundaria obrigatoria como son os principios e os obxectivos, a organización e a avaliación.

O Real decreto 217/2022, do 29 de marzo, polo que se establecen a ordenación e as ensinanzas mínimas da educación secundaria obrigatoria, aprobou a nivel estatal as ensinanzas mínimas para esta etapa educativa, determinando os aspectos básicos do currículo, establecendo os seus obxectivos, fins e principios xerais e pedagóxicos, e encomendando ás administracións educativas o establecemento os currículos que serán de aplicación no seu ámbito de xestión.

O Decreto 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia, concretou as intencións do sistema educativo galego para esta etapa establecendo a súa organización, completando as ensinanzas mínimas e facultando a persoa titular da consellería con competencias en materia de educación para ditar cantas disposicións sexan precisas no relativo ao desenvolvemento do decreto.

No contexto deste novo marco normativo, esta orde desenvolve e concreta a regulación de aspectos referidos á organización desta etapa, ao desenvolvemento do currículo, á avaliación e ao procedemento de revisión e reclamación, así como aos correspondentes modelos de actas, documentos e informes de avaliación.

A presente orde adecúase aos principios de boa regulación previstos no artigo 129 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas, e no artigo 37 da Lei 14/2013, do 26 de decembro, de racionalización do sector público autonómico. Respecto aos principios de necesidade e eficacia, trátase dunha norma necesaria para concretar o marco normativo autonómico establecido polo Decreto 156/2022, do 15 de setembro. Cumprindo co principio de proporcionalidade, contén a regulación imprescindible para acadar o seu obxecto, non existindo ningunha alternativa reguladora menos restritiva de dereitos. Conforme o principio de seguridade xurídica, resulta coherente co ordenamento xurídico actual. Así mesmo, a orde respecta o principio de eficiencia ao permitir unha xestión máis eficiente dos recursos públicos.

Cumpre tamén cos principios de transparencia e accesibilidade, que se garantiron a través da exposición do proxecto no Portal de Transparencia e Goberno Aberto da Xunta de Galicia, ao abeiro do disposto no artigo 41.5 da Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia, e na mesa sectorial docente non universitaria.

En consecuencia, como conselleiro de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades, facendo uso das competencias que me confire o artigo 34.6 da Lei 1/1983, do 22 de febreiro, reguladora da Xunta e da súa Presidencia, e da habilitación contida na disposición derradeira segunda do Decreto 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia,

ACORDO:

CAPÍTULO I Disposicións xerais

Artigo 1. Obxecto

Esta orde ten por obxecto desenvolver o Decreto 156/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Así mesmo, regula a avaliación da etapa educativa da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Artigo 2. Ámbito de aplicación

Esta orde será de aplicación nos centros docentes correspondentes ao ámbito de xestión da Comunidade Autónoma de Galicia que impartan as ensinanzas de educación secundaria obrigatoria.

CAPÍTULO II Organización

Artigo 3. Organización xeral

1. O alumnado terá que cursar ao longo dos catro cursos as materias a que se refiren os artigos 9 e 10 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro.

2. Con carácter xeral, o alumnado cursará o mesmo idioma na materia Lingua Estranxeira nos catro cursos da etapa.

3. A distribución horaria na etapa de educación secundaria obrigatoria desenvolverase tendo en conta os seguintes aspectos:

- a) A carga horaria semanal en períodos lectivos para cada unha das materias dos distintos cursos é a que figura no anexo IV do Decreto 156/2022, do 15 de setembro. Este horario debe entenderse como o tempo semanal necesario para o traballo en cada unha das materias.
- b) A distribución das materias en cada xornada e durante a semana realizarase atendendo exclusivamente a razóns pedagóxicas e organizativas.
- c) No primeiro e no segundo curso os centros docentes contarán con dúas sesións lectivas de libre disposición, que dedicarán a incrementar a carga lectiva dunha ou dúas das materias recollidas respectivamente nos números 1 e 2 do artigo 9 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro, nos termos que establezan na súa concreción curricular. Este incremento da carga lectiva na materia ou materias realizarase en todos os grupos do nivel.
- d) Cada grupo de alumnas e alumnos contará cunha sesión lectiva semanal de tutoría.

Artigo 4. Oferta de materias no centro

1. Os centros docentes ofertarán as materias obrigatorias dos catro cursos, a totalidade das materias optativas de terceiro curso e a totalidade das materias de opción de cuarto curso. Ademais, concretarán a súa oferta de materias optativas de cuarto curso que formará parte da súa concreción curricular.
2. As materias optativas e de opción que non teñan un número suficiente de alumnado que solicite cursalas non poderán ser impartidas no centro.

As materias optativas de terceiro e de cuarto curso e as materias de opción de cuarto curso precisan dun número mínimo de dez alumnas e/ou alumnos para poder ser impartidas. Coa finalidade de atender a diversidade en ámbitos rurais, pequenos núcleos de poboación e/ou outras circunstancias que así o aconsellen, poderán impartirse as ditas materias cun número menor de alumnas ou alumnos. Neste caso, precisarase a autorización expresa da xefatura territorial correspondente, logo do informe do Servizo Territorial de Inspección Educativa. En ningún caso, o número de alumnado será inferior a cinco.

3. Os centros docentes poderán establecer itinerarios, no cuarto curso, orientados ás diferentes modalidades de bacharelato e aos diversos campos da formación profesional, que agruparán materias de opción e materias optativas, para orientar o alumnado na súa elección. En todo caso, o alumnado deberá poder alcanzar, por calquera dos itinerarios que se establezan, o nivel de adquisición das competencias clave establecido no perfil de saída do alumnado ao termo do ensino básico.

Artigo 5. Agrupación de materias en ámbitos

1. Nos tres primeiros cursos da etapa, os centros, facendo uso da súa autonomía, poderán establecer agrupacións de materias en ámbitos, conforme os criterios establecidos nas súas concrecións curriculares.

2. Esta organización curricular debe contribuír, desde a propia estrutura do currículo e desde a metodoloxía de traballo, á consecución dos seguintes obxectivos:

a) Consolidar e reforzar as aprendizaxes para un adecuado desenvolvemento das competencias clave da educación secundaria obrigatoria.

b) Motivar o alumnado por medio de metodoloxías activas de aprendizaxe.

c) Promover estratexias que faciliten a coordinación e o traballo interdisciplinario dos equipos docentes que imparten clase a un mesmo grupo de alumnado.

3. Nas agrupacións por ámbitos teranse en conta as seguintes consideracións:

a) Deberán respectarse os obxectivos, os criterios de avaliación e os contidos das materias que se integren nestes, así como o horario asignado ao conxunto delas. Con carácter xeral, a organización dos elementos curriculares nun ámbito realizarase de maneira globalizada.

b) O nome do ámbito resultante será a concatenación mediante guións dos nomes das materias que constitúen o dito ámbito na orde en que aparecen nos artigos 9 e 10 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro.

c) A medida non condiciona todos os grupos do nivel nin tampouco obriga a agrupar todas as materias en ámbitos.

d) No caso de agrupar no ámbito unha materia optativa do terceiro curso, esta debe ser cursada por todo o alumnado do grupo.

e) Cada ámbito específico será impartido por unha única profesora ou un único profesor con atribución docente nalgunha das materias que forman parte do ámbito, preferentemente con destino definitivo no centro.

No caso de que a materia Lingua Estranxeira ou Segunda Lingua Estranxeira forme parte do ámbito e este sexa impartido por unha profesora ou un profesor dunha especialidade diferente á que é propia desas materias, deberá acreditar, polo menos, o nivel B2 do Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas na lingua correspondente.

4. A constitución destes agrupamentos requirirá autorización expresa do Servizo Territorial de Inspección Educativa.

Artigo 6. Exención da Segunda Lingua Estranxeira

1. O alumnado dos dous primeiros cursos que presente dificultades continuadas no proceso de aprendizaxe, en particular nas materias lingüísticas, poderá quedar exento de cursar a materia de Segunda Lingua Estranxeira. Neste caso, recibirá reforzo nas aprendizaxes daqueles aspectos en que se detectasen as dificultades.

2. Esta medida será proposta, con carácter xeral, nun informe elaborado pola persoa titora no curso anterior coa colaboración do departamento de orientación ou, de ser o caso, na avaliación inicial.

3. A competencia da decisión de exención da materia de Segunda Lingua Estranxeira recaerá na dirección do centro docente, oídas as nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado afectado pola medida.

Esta materia consignarase nos documentos de avaliación co termo «Exenta/o» (EX).

Artigo 7. Materias e ámbitos pendentes

1. O alumnado que acade a promoción ao seguinte curso con materias ou ámbitos sen superar deberá matricularse deles e cursalos ao longo do curso seguindo os correspondentes plans de reforzo.

Se o centro docente non imparte os ámbitos pendentes, o alumnado deberá matricularse de cada unha das materias que se agrupaban nos ditos ámbitos e cursalas seguindo os correspondentes plans de reforzo.

2. O centro educativo establecerá na súa concreción curricular os criterios para o deseño dos plans de reforzo. Así mesmo, as programacións didácticas deberán recoller os procedementos de seguimento, recuperación e avaliación das materias ou ámbitos pendentes.

3. O departamento didáctico que corresponda elixirá o profesorado que realice o seguimento e a avaliación das materias ou ámbitos pendentes, tendo en conta o seguinte:

a) Cando se trate da mesma materia ou ámbito será elixido, preferentemente, o profesorado que imparta a materia ou o ámbito á alumna ou ao alumno no actual curso académico.

b) No resto de materias ou ámbitos, será elixido, preferentemente, o profesorado que teña coñecemento do proceso de aprendizaxe e da realidade educativa da alumna ou do alumno por terlle impartido docencia no curso anterior ou por impartirlle docencia no curso actual.

4. O profesorado, coordinado pola xefatura do departamento didáctico ou polas persoas responsables dos centros privados, e conforme o procedemento establecido polo centro, informará sobre os aspectos básicos dos plans de reforzo ao alumnado e, de ser o caso, as nais, os pais ou as persoas titoras legais.

5. O seguimento do plan de reforzo e avaliación das materias ou ámbitos pendentes realizarase en cada sesión de avaliación parcial e na sesión de avaliación final. Para estes efectos, programaranse actividades e/ou probas de avaliación ao longo do curso para verificar a superación desas materias ou ámbitos.

6. Ao alumnado que acceda a un programa de diversificación curricular con materias pendentes de cursos anteriores aplicaráselle a regulación do número 10 do artigo 10.

Artigo 8. Validación e exención de materias

1. As nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado, ou o propio alumnado no caso de ser maior de idade, poderán solicitar a validación e/ou a exención de materias nos termos establecidos na normativa de aplicación.

2. Con carácter xeral, a solicitude realizarase ante a dirección do centro durante o período de matrícula no curso académico e durante o mes de setembro. Coa solicitude achegarase a documentación que acredite as circunstancias que xustifiquen a posible validación e/ou exención.

3. As materias obxecto de validación e/ou exención consideraranse como materias superadas para os efectos da obtención do título de educación secundaria obrigatoria.

Estas materias non terán cualificación numérica.

4. A validación dunha materia poderá solicitarse con independencia de que o centro docente a imparta. Para isto, solicitará a matrícula da materia obxecto de validación só a efectos administrativos.

5. Das validacións e/ou exencións de materias deixarase constancia no expediente académico mediante unha dilixencia, que se axustará no seu contido ao modelo que se establece no anexo I.

Estas materias consignaranse nos documentos de avaliación co termo «Validada» (CV) e/ou o termo «Exenta/o» (EX).

Artigo 9. Tutoría e orientación

1. Cada grupo de alumnas e alumnos contará cunha persoa titora de entre as que desempeñan docencia nel, preferentemente que imparta docencia a todo o grupo, que se responsabilizará, en colaboración co equipo docente, da atención e do seguimento personalizado do alumnado do grupo, así como da orientación da aprendizaxe e do apoio no seu proceso educativo.

Así mesmo, facilitará a participación das nais, dos pais e das persoas titoras legais nos termos establecidos na normativa correspondente.

2. A xefatura do departamento de orientación apoiará e colaborará coas persoas titoras nos termos establecidos no plan de acción tutorial.

3. A xefatura do departamento de orientación, en colaboración coa persoa titora, informará e orientará o alumnado para que a elección das materias de opción e das materias optativas

sexa a máis adecuada para os seus intereses e a súa formación posterior. Neste proceso incorporárase a perspectiva de xénero, fomentárase a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre mulleres e homes e evítanse condicionamentos derivados de estereotipos sexistas.

Artigo 10. Programa de diversificación curricular

1. Os programas de diversificación curricular terán dous cursos de duración correspondentes ao terceiro e ao cuarto cursos da educación secundaria obrigatoria.

2. O equipo docente poderá propoñer a incorporación a este programa do alumnado que presente dificultades relevantes de aprendizaxe e para o cal, tras ter recibido medidas de atención á diversidade nos dous primeiros cursos da etapa, se considere que é a medida máis axeitada para a obtención do título de graduada ou graduado en educación secundaria obrigatoria. Ademais, o alumnado deberá encontrarse nalguna das seguintes situacións:

a) Ter cursado o segundo curso da educación secundaria obrigatoria e non estar en condicións de acadar a promoción a terceiro.

b) Ter cursado o terceiro curso da educación secundaria obrigatoria e non estar en condicións de acadar a promoción a cuarto. Para estes efectos, o alumnado que non poida repetir o terceiro curso poderá incorporarse ao segundo curso do programa de diversificación curricular correspondente ao cuarto curso da educación secundaria obrigatoria.

c) Excepcionalmente, o equipo docente poderá propoñer a incorporación ao segundo curso do programa de diversificación curricular correspondente ao cuarto curso da educación secundaria obrigatoria o alumnado que teña que repetir o cuarto curso da educación secundaria obrigatoria.

3. Os programas de diversificación curricular incluirán dous ámbitos específicos:

a) O ámbito Científico-Tecnolóxico, que inclúe os aspectos básicos do currículo das materias de Bioloxía e Xeoloxía; Física e Química e Matemáticas.

b) O ámbito Lingüístico e Social, que inclúe os aspectos básicos do currículo das materias de Lingua Castelá e Literatura; Lingua Estranxeira; Lingua Galega e Literatura e Xeografía e Historia.

Estes programas incluirán tamén o resto de materias do terceiro ou cuarto curso da educación secundaria obrigatoria establecidas nos artigos 9 e 10 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro, que non formen parte dos ámbitos específicos e que o alumnado cursará, con carácter xeral, nun grupo ordinario. Para estes efectos, no cuarto curso, o alumnado só elixirá unha das materias de opción, e quedarán excluídas as materias de Bioloxía e Xeoloxía, e de Física e Química.

4. A carga horaria semanal en períodos lectivos dos ámbitos específicos que compoñen o programa de diversificación curricular será a suma da carga horaria das materias que conforman o ámbito, segundo se establece no anexo IV do Decreto 156/2022, do 15 de setembro.

5. Os grupos que se conformen para desenvolver estes programas, con carácter xeral, non superarán o número máximo de 10 alumnas ou alumnos nin terán un número inferior a cinco.

6. Cada grupo do programa de diversificación curricular terá unha persoa titora que desenvolverá, entre as súas funcións, a orientación do alumnado do programa e a súa atención personalizada, a coordinación do equipo docente que imparte o programa, a relación coas familias e a coordinación co profesorado titor do grupo de referencia de cada alumna e alumno integrante do programa.

7. Cada ámbito específico será impartido por unha única profesora ou un único profesor con atribución docente nalguna das materias que forman parte del.

No caso de que o ámbito Lingüístico e Social sexa impartido por unha profesora ou un profesor dunha especialidade diferente á que é propia da materia de Lingua Estranxeira, deberá acreditar, polo menos, o nivel B2 do Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas na lingua correspondente.

Sen prexuízo do anterior, por razóns organizativas, a parte do currículo correspondente á lingua estranxeira do ámbito Lingüístico e Social poderá ser impartida, de xeito independente, por profesorado da especialidade da lingua estranxeira. Neste caso, a programación deste ámbito deberá realizarse de forma coordinada entre o profesorado encargado da súa docencia.

8. O programa de diversificación curricular concíbese desde un enfoque metodolóxico funcional en que os contidos curriculares se deben tratar desde un punto de vista global, práctico, motivador e personalizado, dando prioridade ás aprendizaxes que resulten necesarias para outras posteriores e que contribúan ao desenvolvemento das competencias clave e dos obxectivos da etapa.

9. O alumnado do programa de diversificación curricular será avaliado polo profesorado que imparte cada un dos ámbitos e materias, baixo a coordinación do profesorado titor do dito programa. As cualificacións dos ámbitos realizaranse nos mesmos termos que as das materias.

10. O alumnado que acceda a un programa de diversificación curricular con materias pendentes de cursos anteriores que non estean integradas nalgún dos ámbitos do programa seguirá un plan de reforzo que lle permita recuperalas ao longo do desenvolvemento del. As materias de cursos anteriores integradas nalgún dos ámbitos consideraranse superadas cando se supere o ámbito correspondente.

CAPÍTULO III Desenvolvemento do currículo

Artigo 11. Autonomía dos centros

1. Os centros docentes, no uso da súa autonomía, desenvolverán e completarán, de ser o caso, o currículo da educación secundaria obrigatoria adaptándoo ás características do alumnado e á súa realidade educativa, e fixarán a súa concreción e incorporaran a ao seu proxecto educativo e funcional, que impulsará e desenvolverá os principios, os obxectivos e a metodoloxía propios dunha aprendizaxe competencial orientada ao exercicio dunha cidadanía activa.
2. A concreción do currículo que realicen os centros docentes nos seus proxectos educativos e funcionais terá como referente o perfil de saída.

Artigo 12. Concreción curricular

1. A concreción curricular, que se incorporará ao proxecto educativo e funcional do centro, establece os criterios e as decisións que orientan o desenvolvemento do currículo e a coordinación interdisciplinaria por parte dos órganos de coordinación didáctica.
2. O claustro de profesorado garantirá, mediante a concreción curricular, a coherencia na actuación docente.
3. A concreción curricular, que será única para cada centro, incluírá, como mínimo, os aspectos recollidos no artigo 15 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro.
4. Os centros docentes sostidos con fondos públicos utilizarán a aplicación informática de programacións que pon á disposición a consellería con competencias en materia de educación para a elaboración e, de ser o caso, para a modificación da concreción curricular. Esta aplicación informática tamén se utilizará para a súa supervisión por parte da Inspección educativa.
5. Os centros docentes farán pública a concreción curricular co obxecto de facilitar o seu coñecemento polo conxunto da comunidade educativa.

Artigo 13. Programacións didácticas

1. A programación didáctica é o instrumento de planificación curricular específico e necesario para desenvolver o proceso de ensino e aprendizaxe do alumnado de maneira coordinada entre o profesorado integrante do departamento didáctico.
2. A programación didáctica de cada materia ou ámbito elaborárase por nivel educativo e será a mesma para todos os grupos do nivel.
3. O profesorado, baixo a coordinación das xefaturas dos departamentos didácticos, terá en conta para o deseño e a modificación das programacións didácticas os seguintes aspectos:

- a) O disposto no Decreto 156/2022, do 15 de setembro, e na normativa que o desenvolve.
- b) O disposto nos correspondentes regulamentos orgánicos.
- c) O dereito do alumnado a unha avaliación obxectiva.
- d) As decisións e os criterios xerais establecidos na concreción curricular do centro.
- e) A información recollida no seguimento da programación e na memoria final do curso anterior.

4. A programación didáctica incluírá, como mínimo, os aspectos recollidos no artigo 16 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro.

5. O profesorado realizará o seguimento das programacións didácticas nos seus grupos de alumnado reflectindo o grao de cumprimento respecto ao planificado, a xustificación razoada no caso de producirse algunha desviación e as propostas de modificación e/ou mellora.

Esta información será valorada e analizada polo departamento didáctico cunha frecuencia mínima mensual deixando constancia nas correspondentes actas de reunión.

6. Os centros docentes sostidos con fondos públicos utilizarán a aplicación informática de programacións que pon á disposición a consellería con competencias en materia de educación para a elaboración e o seguimento das programacións didácticas. Esta aplicación informática tamén se utilizará para a súa supervisión por parte das xefaturas de departamento, dos equipos directivos e da Inspección educativa.

7. Os centros docentes farán públicas as programacións didácticas co obxecto de facilitar o seu coñecemento polo conxunto da comunidade educativa. Así mesmo, nos primeiros días de actividade lectiva de cada curso académico o profesorado, coordinado pola xefatura do departamento didáctico ou polas persoas responsables nos centros privados, conforme o procedemento establecido no centro, informará sobre os aspectos da programación didáctica o alumnado e, de ser o caso, as nais, os pais ou as persoas titoras legais.

Así mesmo, informarase dos criterios de promoción e/ou titulación, regulados nos artigos 28 e 29, respectivamente, establecidos na concreción curricular do centro.

Artigo 14. Métodos pedagóxicos

1. A metodoloxía didáctica buscará desenvolver e asentar progresivamente as bases que faciliten ao alumnado unha adquisición e un desenvolvemento adecuados das competencias clave previstas no perfil de saída establecido no anexo I do Decreto 156/2022, do 15 de setembro. Procurarase a integración das distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado, teranse en conta os seus ritmos e preferencias de aprendizaxe, favorecerase a capacidade de aprender por si mesmo, fomentarase o traballo colaborativo e en equipo, e potenciarase a aprendizaxe significativa que promova a autonomía e a reflexión.

Para estes efectos, no deseño das actividades de cada materia o profesorado terá que considerar a relación existente entre os obxectivos desta e as competencias clave a través dos descritores operativos e as liñas de actuación no proceso de ensino e aprendizaxe que se establecen nas orientacións pedagóxicas para cada materia nos anexos II e III do Decreto 156 /2022, do 15 de setembro, e seleccionar aqueles criterios de avaliación do currículo que se axusten á finalidade buscada, así como empregalos para verificar as aprendizaxes do alumnado e o seu nivel de desempeño.

2. Co obxecto de fomentar a integración das competencias clave, os centros dedicarán un tempo do horario lectivo, nos termos recollidos na súa concreción curricular, á realización de proxectos significativos e relevantes para o alumnado e á resolución colaborativa de problemas, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión e a responsabilidade.

Así mesmo, deberán deseñarse actividades de aprendizaxe que lle permitan ao alumnado avanzar en máis dunha competencia ao mesmo tempo.

3. Co fin de fomentar o hábito e o dominio da lectura, así como o da comunicación, os centros docentes organizarán a práctica docente de todas as materias, de xeito que se garanta nesta a incorporación dun tempo de lectura e práctica da oratoria nos termos recollidos na súa concreción curricular.

4. Os centros docentes impartirán, de xeito integrado, o currículo de todas as linguas da súa oferta educativa, co fin de favorecer que todos os coñecementos e as experiencias lingüísticas do alumnado contribúan ao desenvolvemento da súa competencia comunicativa plurilingüe. No proxecto lingüístico do centro concretaranse as medidas tomadas para a impartición do currículo integrado das linguas. Estas medidas incluírán, polo menos, acordos sobre criterios metodolóxicos básicos de actuación en todas as linguas, acordos sobre a terminoloxía que se vaia empregar, e o tratamento que se lles dará aos contidos e aos criterios de avaliación similares nas distintas materias lingüísticas, de xeito que se evite a repetición dos aspectos comúns á aprendizaxe de calquera lingua.

5. As linguas oficiais utilizaranse só como apoio no proceso de aprendizaxe das linguas estranxeiras. No devandito proceso, priorizarase a comprensión, a expresión e a interacción oral.

Artigo 15. Plans educativos

1. Os centros docentes deberán incluír dentro do seu proxecto educativo e funcional un plan de lectura, un plan de biblioteca, un plan dixital e un plan de actividades físicas e hábitos saudables, de acordo cos artigos 36, 37 e 38 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro.

2. Estes plans serán únicos para cada centro docente e deberán desenvolver aspectos concretos da educación secundaria obrigatoria, así como das outras etapas educativas que se ofertan no dito centro, de ser o caso.

3. Estes plans elaboraranse a partir dun diagnóstico da situación do centro que permita a definición de obxectivos de cara á mellora. Para o logro dos ditos obxectivos desenvolveranse en cada curso académico diferentes accións.

Os plans orientaranse a reforzar e complementar a aprendizaxe curricular do alumnado do centro, así como ao desenvolvemento das competencias clave.

4. Promoverase o uso das tecnoloxías da información e da comunicación na elaboración e no seguimento destes plans.

Artigo 16. O plan de lectura

O plan de lectura na etapa de educación secundaria obrigatoria terá por finalidade a promoción e o fomento da lectura, a escritura e as habilidades no uso, no tratamento e na produción da información, en apoio da adquisición das competencias clave, e incluírá, como mínimo, os seguintes elementos:

- a) Introducción, cunha breve contextualización do plan no centro e unha xustificación del.
- b) Análise do contexto, que recollerá, como mínimo, a situación de partida no centro en relación coa lectura e co seu fomento.
- c) Obxectivos, dos cales se especificarán indicadores.
- d) Procedemento de seguimento, avaliación e modificación do plan e, de ser o caso, de difusión.

Artigo 17. O plan de biblioteca

O plan de biblioteca terá por finalidade a promoción da biblioteca escolar como centro de referencia de recursos da lectura, da información e da aprendizaxe, e incluírá, como mínimo, os seguintes elementos:

- a) Introducción, cunha breve contextualización do plan no centro e unha xustificación del.
- b) Análise do contexto, que recollerá, como mínimo, a situación de partida no centro en relación coa organización e a xestión da biblioteca, a formación de persoas usuarias, a contribución ao desenvolvemento das competencias do alumnado e o fomento da lectura.
- c) Obxectivos, dos cales se especificarán indicadores.
- d) Procedemento de seguimento, avaliación e modificación do plan e, de ser o caso, de difusión.

Artigo 18. O plan dixital

O plan dixital concíbese como un instrumento para mellorar o desenvolvemento da competencia dixital da comunidade educativa, o uso das tecnoloxías dixitais no proceso de ensino e aprendizaxe e a transformación dos centros en organizacións educativas dixitalmente competentes, e incluírá, como mínimo, os seguintes elementos:

- a) Introducción, cunha breve contextualización do plan no centro e unha xustificación del.
- b) Análise do contexto, recollerá, como mínimo, a situación de partida no centro respecto do uso das tecnoloxías dixitais.
- c) Obxectivos, dos cales se especificarán indicadores.
- d) Procedemento de seguimento, avaliación e modificación do plan e, de ser o caso, de difusión.

Artigo 19. O plan de actividades físicas e hábitos saudables

O plan de actividades físicas e hábitos saudables terá por finalidade a práctica diaria de deporte, e de exercicio físico e actividade física durante a xornada escolar e a promoción dunha vida activa, saudable e autónoma, e incluírá, como mínimo, os seguintes elementos:

- a) Introducción, cunha breve contextualización do plan no centro e unha xustificación del.
- b) Análise do contexto, recollerá, como mínimo, a situación de partida no centro en relación coa práctica diaria de deporte e de exercicio físico e actividade física, a alimentación e os hábitos de vida saudable, a hixiene persoal e o descanso.
- c) Obxectivos, dos cales se especificarán indicadores.
- d) Procedemento de seguimento, avaliación e modificación do plan e, de ser o caso, de difusión.

Artigo 20. A concreción anual dos plans educativos

1. Os plans educativos a que se refire este capítulo concretaranse, anualmente, na programación xeral anual a través de accións enfocadas ao logro daqueles obxectivos establecidos en cada plan que se pretendan desenvolver no correspondente curso académico.
2. Para cada unha das accións a que se refire o número anterior concretarase, como mínimo, a súa temporalización, as persoas responsables da súa execución e, de ser o caso, os indicadores que permitan avaliar o nivel de logro acadado.

Así mesmo, na concreción anual de cada un dos plans indicaranse as persoas responsables ou coordinadoras.

3. Promoverase o uso das tecnoloxías da información e da comunicación na elaboración e no seguimento da concreción anual destes plans.

CAPÍTULO IV Avaliación e procedemento de revisión e reclamación

Sección 1ª. Avaliación

Artigo 21. Carácter da avaliación

1. A avaliación constituirá unha práctica habitual e permanente do profesorado dirixida a obter e rexistrar datos relevantes que faciliten a toma de decisións encamiñadas á mellora dos procesos de ensino e aprendizaxe do alumnado, tanto no ámbito individual como no colectivo.

2. A avaliación na educación secundaria obrigatoria será continua, formativa e integradora:

a) Continua: o profesorado debe ser coñecedor do progreso e das dificultades de aprendizaxe que presenta cada alumna e alumno durante todo o proceso educativo.

b) Formativa: o profesorado debe empregar a información sobre a evolución da aprendizaxe do alumnado para reorientar, axustar e mellorar o proceso de aprendizaxe adaptándoo as características persoais de cada alumna e alumno.

c) Integradora: o profesorado debe ter en conta como referentes últimos, desde todas e cada unha das materias ou ámbitos, a consecución dos obxectivos establecidos para a etapa e o grao de adquisición das competencias clave previstas no perfil de saída. O carácter integrador da avaliación non impedirá que o profesorado realice, de xeito diferenciado, a avaliación de cada materia ou ámbito tendo en conta os criterios de avaliación establecidos nos seus currículos.

3. Os referentes para a valoración do grao de adquisición das competencias clave e o logro dos obxectivos das materias e dos ámbitos e da etapa na avaliación das materias ou dos ámbitos serán os criterios de avaliación que figuran nos anexos II e III do Decreto 156/2022, do 15 de setembro.

Os referentes da avaliación no caso do alumnado con adaptación curricular serán os incluídos na devandita adaptación, sen que isto poida impedirlle a promoción ao seguinte curso ou a obtención do título de graduada ou graduado en educación secundaria obrigatoria, tendo en conta o regulado nos artigos 28 e 29.

4. Promoverase o uso xeneralizado de técnicas e instrumentos de avaliación variados, diversos, flexibles e adaptados ás distintas situacións de aprendizaxe, que permitan a valoración obxectiva de todo o alumnado e que garantan, así mesmo, que as condicións de realización dos procesos asociados á avaliación se adapten ás necesidades do alumnado con necesidade específica de apoio educativo.

5. Se en calquera momento do curso, como consecuencia do proceso de avaliación continua, se detecta que o progreso dunha alumna ou dun alumno non é o axeitado, estableceranse as medidas máis adecuadas dirixidas a garantir a adquisición das aprendizaxes imprescindibles para continuar o seu proceso educativo.

Artigo 22. Avaliación das competencias clave

1. Todas as materias ou ámbitos do currículo deben contribuír, en cada un dos cursos da etapa, ao desenvolvemento por parte do alumnado do adecuado grao de adquisición das competencias clave.

2. A avaliación do grao de adquisición das competencias clave en cada un dos cursos da etapa debe estar integrada coa avaliación de cada unha das materias ou ámbitos, na medida en que, de conformidade co anexo II e III do Decreto 156/2022, do 15 de setembro, os criterios de avaliación de cada materia ou ámbito, nun determinado curso da etapa, están relacionados univocamente cos obxectivos da devandita materia ou ámbito, e estes están relacionados coas competencias clave a través dos correspondentes descritores operativos recollidos no perfil de saída.

3. A selección dos criterios de avaliación e dos contidos establecidos na programación didáctica da materia ou ámbito para o deseño das actividades de ensino e aprendizaxe e avaliación e dos métodos pedagóxicos debe asegurar, no nivel correspondente, o desenvolvemento das competencias clave, tendo en conta as relacións curriculares a que se refire o número anterior.

Artigo 23. Sesións de avaliación

1. As sesións de avaliación son as reunións que mantén o equipo docente de cada grupo, co obxecto de analizar o proceso de aprendizaxe de cada alumna e alumno, así como de tomar as decisións que adapten a intervención educativa ás características individuais do alumnado e ás do grupo.

2. Para os efectos desta orde, o equipo docente do grupo estará constituído polo profesorado responsable da avaliación das materias ou ámbitos en que estea matriculado o alumnado do dito grupo. Neste sentido, terase en conta que as materias ou ámbitos pendentes forman parte da matrícula do alumnado.

Porén, cando o equipo docente teña que tomar decisións respecto dunha alumna ou dun alumno participará unicamente o profesorado responsable da avaliación das materias ou ámbitos en que estea matriculada ou matriculado a alumna ou o alumno.

3. Ao longo do curso realizaranse unha avaliación inicial, como mínimo tres avaliacións parciais e unha avaliación final.

4. As sesións de avaliación serán coordinadas pola persoa titora do grupo e nelas participará o equipo docente. Analizarase a información sobre as características xerais do grupo e sobre

as circunstancias académicas ou persoais, con incidencia educativa, de cantas alumnas e alumnos o compoñan.

O profesorado especialista en pedagogía terapéutica e en audición e linguaxe asistirá ás sesións de avaliación do alumnado que atende, con voz e sen voto.

Nestas sesións de avaliación, con carácter xeral, contarase co asesoramento da xefatura do departamento de orientación e co apoio do equipo directivo.

5. En cada sesión, a avaliación de cada materia ou ámbito é competencia do profesorado que o imparta ou, de ser o caso, realice o seguimento e avaliación das materias ou ámbitos pendentes.

6. As decisións adoptadas polo equipo docente, que se acordarán de forma colexiada, irán referidas á promoción e á titulación, á avaliación das competencias clave e a todo aquilo que incida no proceso educativo de cada alumna ou alumno. De non existir unanimidade no equipo docente, a toma de decisións requirirá o acordo favorable da maioría simple dos seus membros.

7. A titora ou o titor levantará a correspondente acta de desenvolvemento de cada unha das sesións de avaliación, na cal se fará constar a asistencia do profesorado, os asuntos tratados e as decisións e os acordos acadados e motivados referidos a cada alumna e a cada alumno, e ao grupo no seu conxunto, especificando aqueles que se refiran á valoración das aprendizaxes das alumnas ou dos alumnos e da práctica docente, e as propostas de mellora.

Artigo 24. Avaliación inicial

1. A avaliación inicial realizarase en consonancia co establecido no artigo 12 da Orde do 8 de setembro de 2021, pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

2. O equipo docente do grupo realizará unha sesión de avaliación inicial para analizar os datos e a información obtida durante as primeiras sesións lectivas do curso académico, así como outra información relevante de que se dispoña, coa finalidade de adecuar as ensinanzas de cada materia ou ámbito ao alumnado e facilitar a progresión satisfactoria do seu proceso de aprendizaxe. Nesta sesión adoptaranse, de forma coordinada, aquelas medidas de apoio, reforzo e recuperación que se consideren oportunas para cada alumna ou alumno, así como as relativas ao axuste do desenvolvemento do currículo.

Esta avaliación inicial en ningún caso implicará cualificación para o alumnado.

Artigo 25. Avaliacións parciais

1. Ao longo do curso realizaranse, cando menos, tres sesións de avaliación parciais para cada grupo. Nestas sesións farase tamén o seguimento do proceso de recuperación das materias

pendentes do alumnado do grupo, de ser o caso. A derradeira destas sesións deberá coincidir coa avaliación final ordinaria.

2. O profesorado, incluído o encargado do seguimento e a avaliación das materias ou ámbitos pendentes, deberá consignar nas actas de avaliación as cualificacións das materias ou ámbitos dos cales sexa responsable.

3. As datas para a realización destas sesións de avaliación parcial concretaranse procurando unha repartición equilibrada na duración dos períodos.

Artigo 26. Avaliación final

1. O equipo docente, coordinado pola titora ou polo titor do grupo, levará a cabo a avaliación final do alumnado, de forma colexiada nunha única sesión, que terá lugar ao finalizar o período lectivo do curso académico.

2. O profesorado, incluído o encargado do seguimento e a avaliación das materias ou ámbitos pendentes, deberá consignar na acta de avaliación final as cualificacións das materias ou ámbitos de que sexa responsable.

O equipo docente, coordinado pola persoa titora, consignará na acta de avaliación final as cualificacións das competencias clave.

Artigo 27. Cualificacións

1. Os resultados da avaliación das materias expresaranse nos termos de insuficiente (IN) para as cualificacións negativas e suficiente (SU), ben (BE), notable (NT) ou sobresaliente (SB) para as cualificacións positivas. A estes termos achegaráselles, con carácter informativo, unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala de un a dez, coas seguintes correspondencias:

– Insuficiente: 1, 2, 3 ou 4.

– Suficiente: 5.

– Ben: 6.

– Notable: 7 ou 8.

– Sobresaliente: 9 ou 10.

2. No caso dos ámbitos que integren distintas materias, o resultado da avaliación expresarase mediante unha única cualificación, sen prexuízo dos procedementos que poida establecer o centro para manter informados da súa evolución nas diferentes materias a alumna ou o alumno e as súas nais, os seus pais ou as súas persoas titoras legais.

3. Co obxecto de garantir a mobilidade do alumnado, cando varias materias fosen cursadas integradas nun ámbito, farase constar no historial académico e no informe persoal por traslado a cualificación obtida en cada materia, que será a mesma que figure no expediente académico para o ámbito correspondente.

4. Os resultados da avaliación das competencias clave expresaranse nos mesmos termos cualitativos que se establecen no número 1 para os resultados de avaliación das materias.

Artigo 28. Promoción

1. O equipo docente decidirá sobre a promoción de cada alumna ou alumno na avaliación final de cada un dos cursos da etapa e como consecuencia do proceso de avaliación.

No caso dos programas de diversificación curricular, a decisión sobre a permanencia neles un ano máis adoptárase exclusivamente á finalización do segundo ano do programa.

2. Acadará a promoción dun curso a outro o alumnado que supere as materias ou os ámbitos cursados ou teña avaliación negativa nunha ou dúas materias, considerándose para o cómputo as materias non superadas do propio curso e as de cursos anteriores.

Para os efectos deste cómputo, as materias agrupadas nun ámbito non superado contaránse de xeito independente.

3. Ademais, o equipo docente poderá decidir a promoción dunha alumna ou dun alumno, sempre que se cumpran todas as condicións seguintes:

a) Que a media aritmética das cualificacións obtidas en todas as materias e en todos os ámbitos en que estea matriculada ou matriculado nese ano académico sexa igual ou superior a cinco.

b) Que a suma dos períodos lectivos semanais establecidos no anexo IV do Decreto 156/2022, do 15 de setembro, das materias ou dos ámbitos con avaliación negativa non sexa superior a dez. Para estes efectos, non se considerarán as materias pendentes de cursos anteriores nin as horas de libre disposición.

c) Que o equipo docente considere que as materias ou os ámbitos con avaliación negativa non lle impiden seguir con éxito o curso seguinte.

d) Que o equipo docente considere que ten expectativas favorables de recuperación.

e) Que o equipo docente considere que a devandita promoción beneficiará a súa evolución académica.

4. O alumnado que acade a promoción de curso con materias ou ámbitos sen superar deberá seguir un plan de reforzo en cada unha desas materias ou ámbitos, destinado á súa recuperación e á súa superación, nas condicións reguladas no artigo 7.

5. O alumnado que non acade a promoción permanecerá un ano máis no mesmo curso. A permanencia no mesmo curso considerárase unha medida de carácter excepcional e tomarase logo de esgotar as medidas ordinarias de reforzo e apoio para superar as dificultades de aprendizaxe da alumna ou do alumno. En todo caso, a permanencia no mesmo curso planificarase de maneira que as condicións curriculares se adapten ás necesidades do alumnado e estean orientadas á superación das dificultades detectadas, así como ao avance e ao afondamento nas aprendizaxes xa adquiridas. Estas condicións recolleranse nun plan específico personalizado con cantas medidas se consideren adecuadas para este alumnado.

Para a elaboración e o seguimento do dito plan específico personalizado seguirase o establecido no artigo 52 da Orde do 8 de setembro de 2021.

6. En todo caso, a alumna ou o alumno poderá permanecer no mesmo curso unha soa vez, e dúas veces como máximo ao longo do ensino obrigatorio.

De xeito excepcional, poderase permanecer un ano máis no cuarto curso, aínda que se esgotase o máximo de permanencia, sempre que o equipo docente considere que esta medida favorece a adquisición das competencias clave establecidas para a etapa. Neste caso poderase prolongar un ano o límite de idade a que se refire o artigo 5.1 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro.

7. Sen prexuízo do disposto no punto anterior, a escolarización do alumnado de necesidades educativas especiais na etapa de educación secundaria obrigatoria en centros ordinarios poderá prolongarse un ano máis, sempre que iso favoreza a adquisición das competencias clave establecidas e a consecución dos obxectivos xerais da etapa.

Artigo 29. Titulación

1. Ao finalizar o cuarto curso da etapa e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente da alumna ou do alumno, na sesión de avaliación final, decidirá sobre a súa titulación. A decisión será adoptada de xeito colexiado, atendendo á adquisición das competencias clave establecidas no perfil de saída e á consecución dos obxectivos da etapa, sen prexuízo do establecido no artigo 24.1 do Decreto 156/2022, do 15 de xuño, e tendo en conta os criterios de titulación.

2. O alumnado que supere todas as materias ou os ámbitos cursados obterá o título de graduada ou graduado en educación secundaria obrigatoria . Ademais de no caso anterior, o equipo docente poderá decidir a obtención do título por parte dunha alumna ou dun alumno, sempre que se cumpran tamén todas as condicións seguintes:

a) Que a media aritmética das cualificacións obtidas en todas as materias e en todos os ámbitos en que estea matriculada ou matriculado nese ano académico sexa igual ou superior a cinco.

b) Que, a xuízo do equipo docente, a alumna ou o alumno adquirira as competencias clave establecidas no perfil de saída.

c) Que, a xuízo do equipo docente, a alumna ou o alumno alcanzase os obxectivos da etapa.

Para estes efectos, nos criterios de titulación establecidos polos centros docentes non se poderán fixar número nin tipoloxía de materias non superadas.

3. O título de graduada ou graduado en educación secundaria obrigatoria será único e expedirase sen cualificación.

4. As alumnas e os alumnos recibirán, ao concluíren a súa escolarización na educación secundaria obrigatoria, unha certificación oficial en que constará o número de anos cursados e o nivel de adquisición das competencias clave definidas no perfil de saída.

5. A superación da totalidade dos ámbitos incluídos nun ciclo formativo de grao básico conducirá á obtención do título de graduada ou graduado en educación secundaria obrigatoria.

Artigo 30. Probas ou actividades personalizadas extraordinarias

1. O alumnado que, logo de finalizado o proceso de avaliación do cuarto curso de educación secundaria obrigatoria, non obteña o título e supere os límites de idade establecidos no artigo 4.2 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, tendo en conta, así mesmo, a prolongación excepcional da permanencia na etapa que prevé a propia lei no artigo 28.5, poderá obtelo nos dous cursos seguintes a través da realización de probas ou actividades personalizadas extraordinarias das materias ou dos ámbitos que non superase.

2. Poderá inscribirse para realizar estas probas ou actividades o alumnado a que fai referencia o número 1 deste artigo e que non estea matriculado en ningunha ensinanza ou proba que permita a obtención do título de graduada ou graduado en educación secundaria obrigatoria no curso académico en que solicite a inscrición nas ditas probas ou actividades.

No caso de que estivese matriculado nalgunha ensinanza ou proba que permita a obtención do título de graduada ou graduado en educación secundaria obrigatoria, poderá solicitar a súa inscrición se causou baixa antes de prazo de matrícula das probas ou actividades personalizadas extraordinarias.

3. A inscrición e a matrícula realizarase no mes de maio de cada curso académico.

4. As probas ou actividades personalizadas realizaranse no centro educativo onde a alumna ou o alumno estivese matriculado por última vez no cuarto curso do ensino secundario obrigatorio, durante o mes de xuño.

5. O profesorado que imparte docencia das materias ou os ámbitos en que o alumnado se inscribise para a realización destas probas ou actividades será o encargado do seu deseño e da súa avaliación. Para tales efectos, o profesorado informará, cando menos, dos obxectivos, os criterios de avaliación, os contidos, os instrumentos de avaliación e os criterios de cualificación para cada materia ou ámbito en que a alumna ou o alumno estea inscrito, así como dos criterios de titulación.

6. Realizarase unha sesión de avaliación nas datas establecidas para a sesión de avaliación final en que participará o profesorado responsable das probas ou actividades e será coordinada pola persoa que exerza a xefatura de estudos ou a persoa en que delegue.

7. A acta de avaliación axustarase no seu contido ao modelo de avaliación final de 4º curso recollido no anexo III.

Artigo 31. Matrícula de honra

1. O alumnado que, logo da avaliación final do cuarto curso, obtivese unha nota media do cuarto curso igual ou superior a nove puntos poderá recibir a mención de matrícula de honra. A devandita mención poderá concederse, como máximo, a un número de alumnas ou alumnos igual ao enteiro máis próximo ao 5 % do total de alumnado matriculado no centro docente no cuarto curso.

En todo caso, cando no centro docente o total de alumnado matriculado no cuarto curso sexa inferior a vinte, poderá concederse unha mención de matrícula de honra.

2. Os criterios xerais de outorgamento de matrícula de honra ao alumnado serán previamente acordados e establecidos na concreción curricular do centro, e deben ser obxectivos e públicos.

3. A obtención da mención de matrícula de honra será consignada nos correspondentes documentos oficiais de avaliación da alumna ou do alumno.

Artigo 32. Avaliación de diagnóstico

No segundo curso de educación secundaria obrigatoria todos os centros docentes realizarán unha avaliación de diagnóstico das competencias clave adquiridas polo seu alumnado, segundo dispoña a consellería con competencias en materia de educación. Esta avaliación terá carácter informativo, formativo e orientador para os centros docentes, para o profesorado, para o alumnado e as súas familias ou persoas titoras legais, e para o conxunto da comunidade educativa. Esta avaliación, de carácter censual, terá como marco de referencia o establecido de acordo co artigo 144.1 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio.

Artigo 33. Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente

1. A avaliación do proceso de ensino e da propia práctica docente ten como fin analizar e valorar a intervención educativa que ten lugar nas aulas para adaptala ás características e necesidades do alumnado.

2. Nas programacións didácticas estableceranse indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente que versarán, como mínimo, sobre os seguintes aspectos:

a) A adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico.

- b) A metodoloxía empregada.
 - c) A organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos.
 - d) As medidas de atención á diversidade.
 - e) O clima de traballo na aula.
 - f) A coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais.
3. Os indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente teranse en conta para realizar o seguimento das programacións didácticas.

Artigo 34. Consello orientador

1. A titora ou o titor do curso que corresponda elaborará un consello orientador individualizado, co asesoramento do departamento de orientación, logo da información recollida na sesión de avaliación final.
2. O consello orientador será asinado pola persoa titora e pola persoa que exerza a xefatura do departamento de orientación e levará o visto e prace da directora ou do director do centro.
3. O consello orientador, que se entregará ás nais, aos pais ou ás persoas titoras legais, ou á propia alumna ou alumno no caso de que sexa maior de idade, elaborárase:
 - a) Ao finalizar o segundo curso, e incluírá un informe sobre o grao de logro dos obxectivos da etapa e de adquisición das competencias clave correspondentes, así como unha proposta da opción que se considere máis adecuada para continuar a súa formación, que poderá incluír a incorporación a un programa de diversificación curricular ou a un ciclo formativo de grao básico.
 - b) Ao finalizar a etapa ou, de ser o caso, ao concluír a súa escolarización obrigatoria, e incluírá unha proposta sobre a opción ou as opcións académicas, formativas ou profesionais que se consideran máis convenientes.
 - c) Cando o equipo docente considere conveniente propor a unha alumna ou un alumno para a súa incorporación a un ciclo formativo de grao básico ou a un programa de diversificación curricular, nalgún outro curso en que resulte de aplicación.

Artigo 35. Información da avaliación

1. As persoas titoras informarán regularmente as nais, os pais ou as persoas titoras legais sobre o proceso educativo das súas fillas, dos seus fillos ou das persoas que tutelen, ou o propio alumnado no caso de ser maior de idade. Esta información proporcionarase, como mínimo, en cada avaliación, e incluírá as cualificacións obtidas en cada materia ou ámbito.

2. O informe da avaliación final incluírá, ademais, o resultado de avaliación das competencias clave. Este informe poderá substituír o informe da última avaliación parcial.

3. A persoa titora e o profesorado das distintas materias ou ámbitos manterán, no relativo ao proceso de aprendizaxe, unha comunicación fluída co alumnado e, de ser o caso, coas súas nais, os seus pais ou as súas persoas titoras legais.

Artigo 36. Documentos e informes de avaliación

1. Os documentos e informes de avaliación axustaranse no seu contido aos seguintes modelos:

a) O consello orientador regulado no artigo 34 axustarase no seu contido ao modelo que se establece no anexo II.

b) As actas de avaliación reguladas no artigo 31 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro, axustaranse no seu contido ao modelo que se establece no anexo III.

c) O expediente académico regulado no artigo 32 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro, axustarase no seu contido ao modelo que se establece no anexo IV.

d) O historial académico regulado no artigo 33 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro, axustarase no seu contido ao modelo que se establece no anexo V.

e) O informe persoal por traslado regulado no artigo 34 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro, axustarase no seu contido ao modelo que se establece no anexo VI.

f) A certificación oficial regulada no número 4 do artigo 29 axustarase no seu contido ao modelo que se establece no anexo VII.

2. Os centros sostidos con fondos públicos que impartan a etapa de educación secundaria obrigatoria cubrirán os documentos de avaliación a través da aplicación de xestión académica do ensino (XADE).

Sección 2ª. Procedemento de revisión e reclamación

Artigo 37. Dereito do alumnado a unha avaliación obxectiva

1. Co fin de garantir o dereito do alumnado a unha avaliación obxectiva e a que o seu rendemento sexa valorado e recoñecido con obxectividade, os centros docentes concretarán nas súas normas de organización, funcionamento e convivencia:

a) Os procedementos para facer públicas a concreción curricular e as programacións didácticas.

b) O procedemento mediante o cal o alumnado, as súas nais, os seus pais ou as persoas titoras legais poderán solicitar aclaracións, á persoa titora e ao profesorado, acerca das informacións e valoracións que reciban sobre o seu proceso de aprendizaxe, e sobre as cualificacións ou decisións que se adopten como resultado do devandito proceso.

Neste procedemento tamén se incluírá a forma de acceso e, de ser o caso, a obtención de copia dos instrumentos de avaliación aplicados.

c) O procedemento de revisión de cualificacións finais das materias e os ámbitos e da decisión de promoción ou de titulación do alumnado.

2. As direccións dos centros responsabilizaranse de que a información a que se refire o número 1 sexa accesible e se lle dea publicidade para toda a comunidade educativa.

Artigo 38. Solicitud de revisión no centro

1. O alumnado ou, de ser o caso, as súas nais, os seus pais ou as persoas titoras legais, que non estean de acordo coas cualificacións ou decisións adoptadas na avaliación final poderán solicitar cantas aclaracións consideren precisas á persoa titora e ao profesorado, de acordo co procedemento establecido nas normas de organización, funcionamento e convivencia do centro.

2. No caso de que persista o desacordo, a alumna ou o alumno, ou a súa nai, o seu pai ou as persoas titoras legais poderán solicitar por escrito á dirección do centro a revisión da devandita cualificación ou decisión, no prazo de dous días hábiles, contados a partir do día seguinte a aquel en que se produciu a súa comunicación.

3. As persoas interesadas no procedemento terán dereito a acceder e a obter copia dos documentos contidos no expediente de revisión, que se lle remitirán, preferentemente, en formato dixital.

4. Nos centros privados, as solicitudes de revisión tramitaranas os órganos e na forma que determinen as súas normas de funcionamento, e será de aplicación supletoria a presente orde en todo o non regulado nas devanditas normas para os centros concertados, sen prexuízo de que os prazos se deberán axustar ao disposto na presente orde.

Artigo 39. Procedemento de revisión de cualificacións finais

1. A dirección do centro trasladará ao departamento didáctico responsable da materia a solicitude de revisión da cualificación final e comunicará á persoa titora.

2. No primeiro día hábil seguinte a aquel en que finalice o prazo de solicitude de revisión, cada departamento didáctico analizará a solicitude de revisión recibida e o informe motivado elaborado pola persoa docente que impartiu a materia ou o ámbito obxecto de revisión e

elaborará o correspondente informe que recolla a descrición de feitos e actuacións previas que tivesen lugar, e a decisión adoptada de ratificación ou modificación da cualificación final obxecto de revisión.

3. O departamento didáctico contrastará as actuacións seguidas no proceso de avaliación da alumna ou do alumno co establecido na programación didáctica, que deberán recollese no informe, con especial referencia aos seguintes aspectos:

a) A adecuación dos criterios de avaliación e dos contidos sobre os que se levou a cabo a avaliación do proceso de aprendizaxe da alumna ou do alumno cos recollidos na correspondente programación didáctica.

b) A adecuación dos procedementos e instrumentos de avaliación aplicados co sinalado na programación didáctica.

c) A correcta aplicación dos criterios de cualificación establecidos na programación didáctica para a superación da materia.

d) A decisión debidamente motivada da ratificación ou modificación da cualificación final obxecto de revisión.

4. O departamento didáctico trasladará o informe elaborado á dirección do centro, quen emitirá resolución coa decisión razoada de ratificación ou modificación da cualificación revisada. Esta resolución comunicarase por escrito á alumna ou ao alumno ou, de ser o caso, á súa nai, ao seu pai ou ás persoas titoras legais como máximo no día hábil seguinte. Así mesmo, a dirección do centro informará da decisión á persoa titora facéndolle entrega dunha copia da resolución. Esta resolución porá fin ao procedemento de revisión de cualificacións finais.

5. Se, tras o proceso de revisión, procede a modificación dalgunha cualificación final, a secretaría, co visto e prace da dirección do centro, anotará a oportuna dilixencia nas actas de avaliación e, de ser o caso, no expediente e no historial académico.

6. Á vista do informe elaborado polo departamento didáctico, da resolución da dirección do centro e en función dos criterios de promoción e titulación regulados nos artigos 28 e 29, respectivamente, e establecidos na concreción curricular do centro, a xefatura de estudos e a persoa titora poderán reunir en sesión extraordinaria o equipo docente para revisar as decisións adoptadas.

Artigo 40. Procedemento de revisión da decisión de promoción ou titulación

1. A dirección do centro trasladará á persoa titora da alumna ou do alumno a solicitude de revisión da decisión de promoción ou titulación.

2. Nun máximo de dous días hábiles desde a finalización do prazo de solicitude de revisión o equipo docente reunirse en sesión extraordinaria para revisar a decisión adoptada sobre a promoción ou a titulación da alumna ou do alumno.

Na acta da sesión extraordinaria recollerase a descrición de feitos e actuacións previas que tivesen lugar, os puntos principais das deliberacións do equipo docente e a ratificación ou a modificación da decisión obxecto de revisión, razoada e motivada conforme os criterios para a promoción ou a titulación das alumnas e os alumnos regulados nos artigos 28 e 29, respectivamente, e establecidos na concreción curricular do centro.

3. A persoa titora da alumna ou do alumno trasladará a acta á dirección do centro, quen emitirá resolución de ratificación ou modificación razoada da decisión de promoción ou titulación. Esta resolución porá fin ao procedemento de revisión da decisión de promoción ou titulación.

4. Se, tras o proceso de revisión, procede a modificación da decisión de promoción ou titulación adoptada, a secretaría, co visto e prace da dirección do centro, anotará a oportuna dilixencia nas actas de avaliación e, se é o caso, no expediente e no historial académico.

Artigo 41. Solicitude de reclamación ante as xefaturas territoriais

1. Se, tras o procedemento de revisión no centro, persiste o desacordo coa cualificación final dunha materia ou coa decisión sobre a promoción ou a titulación, o alumnado ou, de ser o caso, a súa nai, o seu pai ou as persoas titoras legais poderán presentar por escrito á dirección do centro docente unha reclamación ante a xefatura territorial correspondente, no prazo de dous días hábiles contados a partir do día seguinte á comunicación sobre a decisión adoptada.

2. A dirección do centro docente, no prazo máis breve posible e, en todo caso, non superior a dous días hábiles, remitirá por sede electrónica o expediente á xefatura territorial.

O expediente de revisión de cualificacións finais incorporará o informe motivado elaborado pola persoa docente que impartiu a materia ou o ámbito, o informe elaborado polo departamento didáctico, a copia fiel dos instrumentos de avaliación que xustifiquen as informacións acerca do proceso de avaliación da alumna ou do alumno, a resolución da dirección do centro, así como, se é o caso, as novas alegacións da persoa reclamante e, se procede, o informe da dirección sobre estas.

O expediente de revisión da decisión de promoción ou titulación incorporará a acta da sesión extraordinaria do equipo docente, a resolución da dirección do centro, as novas alegacións da persoa reclamante, de telas presentado e, se procede, o informe da dirección sobre estas.

Artigo 42. Procedemento de reclamación

1. No caso de solicitude de reclamación a unha cualificación final, o Servizo Territorial de Inspección Educativa analizará o expediente e as alegacións que nel se conteñan á vista da programación didáctica do departamento didáctico correspondente e da concreción curricular do centro, e emitirá o seu informe favorable ou desfavorable á reclamación en función dos seguintes criterios:

a) A adecuación dos criterios de avaliación e dos contidos sobre os que se levou a cabo a avaliación do proceso de aprendizaxe da alumna ou do alumno cos recollidos na correspondente programación didáctica.

b) A adecuación dos procedementos e instrumentos de avaliación aplicados co sinalado na programación didáctica.

c) A correcta aplicación dos criterios de cualificación establecidos na programación didáctica para a superación da materia ou ámbito.

d) O cumprimento por parte do centro do disposto na presente orde.

2. O Servizo Territorial de Inspección Educativa poderá solicitar a colaboración de persoal docente especialista nas materias a que faga referencia a reclamación para a elaboración do seu informe, así como solicitar aqueles documentos que considere pertinentes para a resolución do expediente.

3. No caso de solicitude de reclamación da decisión de promoción ou titulación, o Servizo Territorial de Inspección Educativa analizará o expediente e as alegacións que nel se conteñan á vista da regulación dos artigos 28 e 29, respectivamente, e da concreción curricular do centro, e emitirá o seu informe favorable ou desfavorable á reclamación en función dos seguintes criterios:

a) A adecuación dos criterios sobre os que se levou a cabo a decisión de promoción ou titulación.

b) O cumprimento por parte do centro do disposto na presente orde.

4. No prazo de quince días hábiles a partir da recepción do expediente, a xefatura territorial emitirá resolución motivada considerando a proposta incluída no informe que elabore o Servizo Territorial de Inspección Educativa.

Esta resolución comunicárase de forma inmediata á dirección do centro para a súa aplicación e traslado á persoa interesada e consignárase nos correspondentes documentos oficiais de avaliación. A resolución da xefatura territorial porá fin á vía administrativa.

5. Se, tras o proceso de reclamación, procede a modificación dalgunha cualificación final e/ou da decisión de promoción ou titulación para a alumna ou o alumno, a secretaría, co visto e prace da dirección do centro, expedirá a correspondente dilixencia nas actas, no expediente académico e no historial académico, facendo referencia á dita resolución.

Cando, á vista da resolución adoptada pola xefatura territorial, poida ser necesario modificar algunha das decisións previas adoptadas, o equipo docente reunírase en sesión extraordinaria.

6. De conformidade co artigo 119.3 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas, o exercicio do dereito á revisión e reclamación de cualificacións non pode resolverse cunha cualificación menor da inicialmente obtida.

Disposición adicional primeira. Proxecto Competencial e ensinanzas de relixión

O alumnado cursará a materia de Proxecto Competencial ou as ensinanzas de relixión, segundo a elección da nai, do pai ou da persoa titora legal do alumnado menor de idade, tal e como establece a disposición adicional segunda do Decreto 156/2022, do 15 de setembro, en cada un dos cursos da etapa.

Disposición adicional segunda. Abreviaturas da denominación das materias nos documentos e informes de avaliación

1. As abreviaturas da denominación das materias que se empreguen nos documentos de avaliación cumprirán, con carácter xeral, os seguintes criterios:

a) As materias cuxa denominación sexa unha única palabra abreviaranse empregando as tres primeiras letras da palabra, a primeira delas en maiúscula e as outras dúas en minúscula.

b) As materias cuxa denominación sexa de dúas palabras abreviaranse empregando as dúas primeiras letras de cada unha delas, a primeira en maiúscula e a segunda en minúscula, e sen empregar espazos.

c) As materias cuxa denominación sexa de tres ou máis palabras abreviaranse empregando a inicial de cada unha delas, todas elas en maiúscula, e sen empregar espazos.

d) As materias Lingua Estranxeira e Segunda Lingua Estranxeira abreviaranse como LE e SLE respectivamente, e engadiranse sen empregar espazos as dúas primeiras letras do idioma correspondente, a primeira en maiúscula e a segunda en minúscula.

e) A abreviatura da agrupación de materias en ámbitos regulada no artigo 5 será a concatenación das abreviaturas das materias que constitúen o ámbito na orde en que aparecen nos artigos 9 e 10 do Decreto 156/2022, do 15 de setembro, e uniranse mediante un guión.

2. No caso das ensinanzas de relixión a forma abreviada será REL e engadiranse, sen empregar espazos, as dúas primeiras letras da relixión correspondente, a primeira en maiúscula e a segunda en minúscula.

3. Para os efectos do regulado no número 1, non se terán en conta as preposicións, as conxuncións e os artigos.

Disposición transitoria única. Aplicabilidade normativa

As normas a que se refiren os números 1, 2, 3, 4 e 5 da disposición derogatoria única serán de aplicación durante o curso académico 2022/23, sen prexuízo do disposto no Decreto 156 /2022, do 15 de setembro.

Disposición derogatoria única. Derogación normativa

1. Queda derogada a Orde do 30 de xullo de 2007 pola que se regulan os programas de diversificación curricular na educación secundaria obrigatoria.
2. Queda derogada a Orde do 6 de setembro de 2007 pola que se desenvolve a implantación da educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.
3. Queda derogada a Orde do 21 de decembro de 2007 pola que se regula a avaliación na educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia.
4. Queda derogada a Orde do 2 de marzo de 2021 pola que se regula o dereito do alumnado á obxectividade na avaliación e se establece o procedemento de reclamación das cualificacións obtidas e das decisións de promoción e obtención do título académico que corresponda, en educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato, en todo o que se refira á educación secundaria obrigatoria.
5. Queda derogada a Orde do 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato no sistema educativo de Galicia, en todo o que se refira á etapa de educación secundaria obrigatoria.
6. Quedan derogadas cantas disposicións de igual ou inferior rango se opoñan ao disposto nesta orde.

Disposición derradeira primeira. Modificación do artigo 59 da Orde do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación

1. Modifícase a letra a) do número 3 do artigo 59 da Orde do 8 de setembro de 2021, que queda redactada nos seguintes termos:

«a) As nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado interesado presentarán unha solicitude de participación na proba extraordinaria de avaliación do primeiro curso de bacharelato, para a posible flexibilización, ante a dirección do centro docente onde foi admitido ou, de non ser o caso, no centro solicitado en primeira opción no proceso de admisión para cursar estudos de bacharelato, dentro do prazo dos cinco días hábiles primeiros do mes de xuño, e achegarán a documentación que xustifique os seguintes requisitos:

1º. Acreditación, polos servizos de orientación dependentes da Administración educativa, como alumnado con altas capacidades intelectuais.

2º. Certificación, da directora ou do director do centro, en que conste unha nota media igual ou superior a nove puntos obtida na segunda avaliación parcial.

b) A directora ou o director do centro que reciba a solicitude autorizará a realización da proba extraordinaria de avaliación se cumpre os requisitos indicados no punto anterior».

2. Modifícase a letra a) do número 4 do artigo 59 da Orde do 8 de setembro de 2021, que queda redactada nos seguintes termos:

«a) As nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado autorizado á realización da proba a que se refire o punto anterior que cumpra os criterios de promoción ao segundo curso de bacharelato e acredite unha nota media do cuarto curso da educación secundaria obrigatoria igual ou superior a nove puntos poderán presentar unha solicitude de flexibilización ante a dirección do centro docente en que realizaron as probas, dentro dos dous días hábiles seguintes á celebración das sesións de avaliación extraordinaria de bacharelato e da avaliación final de educación secundaria obrigatoria».

Disposición derradeira segunda. Calendario de aplicación

O contido da presente orde aplicarase a partir do curso escolar 2023/24.

Disposición derradeira terceira. Habilitación para o desenvolvemento normativo

Autorízase a Dirección Xeral de Ordenación e Innovación Educativa para ditar as medidas precisas para a execución desta orde.

Disposición derradeira cuarta. Entrada en vigor

Esta orde entrará en vigor aos vinte días da súa publicación no Diario Oficial de Galicia.

Santiago de Compostela, 26 de maio de 2023

Román Rodríguez González

Conselleiro de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades

ANEXO I

Modelo de dilixencia para facer constar a validación ou a exención de materias

a) Dilixencia para facer constar que, o día..., a materia... foi motivo de validación por ter superada a materia... das ensinanzas profesionais de música/de danza, segundo o disposto en... (indicar a normativa de aplicación).

b) Dilixencia para facer constar que, o día..., a materia... foi motivo de exención por...(indicar a que corresponda: acreditar estudos das ensinanzas profesionais de danza/ser deportista de alto nivel ou rendemento/outros motivos), segundo o disposto en...(indicar a normativa de aplicación).

ANEXO II

Modelo de consello orientador - Educación secundaria obrigatoria

CONSELLO ORIENTADOR - EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA

Real decreto 217/2022, do 29 de marzo, e Decreto 156/2022, do 15 de setembro

[Documento]

ANEXO III

Modelo de actas de avaliación - Educación secundaria obrigatoria

ACTA DE AVALIACIÓN PARCIAL/FINAL DE 1º / 2º / 3º / 1º PDC DE EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA

[Documento]

ACTA DE AVALIACIÓN PARCIAL/FINAL DE 4º / 2º PDC DE EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA

[Documento]

ACTA DE AVALIACIÓN FINAL DE COMPETENCIAS CLAVE DE 1º / 2º / 3º / 4º / 1º PDC / 2º PDC DE EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA

[Documento]

ACTA DE AVALIACIÓN PARCIAL/FINAL DE MATERIAS PENDENTES EN 2º / 3º / 4ª / 1º PDC / 2º PDC CURSO DE EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA

[Documento]

ANEXO IV

Modelo de expediente académico - Educación secundaria obrigatoria

EXPEDIENTE ACADÉMICO - EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA

Real decreto 217/2022, do 29 de marzo, e Decreto 156/2022, do 15 de setembro

[Documento]

ANEXO V

Modelo de historial académico - Educación secundaria obrigatoria

HISTORIAL ACADÉMICO - EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA

Real decreto 217/2022, do 29 de marzo, e Decreto 156/2022, do 15 de setembro

[Documento]

ANEXO VI

Modelo de informe persoal por traslado - Educación secundaria obrigatoria

INFORME PERSOAL POR TRASLADO - EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA

Real Decreto 217/2022, do 29 de marzo, e Decreto 156/2022, do 15 de setembro

[Documento]

ANEXO VII

Certificación oficial ao concluír a escolarización en educación secundaria obrigatoria

CERTIFICACIÓN OFICIAL AO CONCLUÍR A ESCOLARIZACIÓN EN EDUCACIÓN SECUNDARIA OBRIGATORIA

[Documento]

